

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 5884/2024
03.12.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Славиша Мрдаковић, адвокат из ..., против тужених Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Крагујевцу и Града Крагујевца, кога заступа Градско правобранилаштво Града Крагујевца, ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1984/23 од 18.07.2023. године, у седници већа одржаној 03.12.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1984/23 од 18.07.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу П 20/22 од 10.04.2023. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев да се утврди да тужилац, као сукцесор тестаменталног наследника покојне ББ, бивше из ..., има право својине на кући која се састоји од три собе, кухиње, купатила и предсобља, површине 60 м², која се налази на к.п. бр. .. к.о. Крагујевац 3, уписане у Служби за катастар непокретности Крагујевац број .., означене као објекат 1, по основу права наслеђивања покојне ББ на имовини покојног ВВ и да закључак О бр. 1746/48 Среског суда у Крагујевцу не производи правно дејство, што би тужени били дужни да признају и дозволе тужиоцу да се по основу пресуде, без накнадног присуства и одобрења, упише као власник куће и парцеле на којој се налази, код Службе за катастар непокретности Крагујевац. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој Републици Србији накнади трошкове парничног поступка од 11.250,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом Граду Крагујевцу накнади трошкове парничног поступка од 400.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1984/23 од 18.07.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Крагујевцу П 20/22 од 10.04.2023. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник Републике Србије“, број 72/11...10/23) и оценио да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Указивање тужиоца на битну повреду одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 10. ЗПП није основано с обзиром да је утврђено да се у конкретној правној ствари не ради о раније правноснажно пресуђеној ствари.

Према утврђеном чињеничном стању, сада покојни ВВ је тестаментом овереним од стране Среског суда у Крагујевцу О-865/40 дана 26.12.1940.године завештао своју кућу, овде спорну непокретност, тада у улици ... број .. у Крагујевцу, Основној школи у ..., а под теретом удовичког уживања његове супруге ББ. По наведеном тестаменту жеља тестатора била је да се кућа прода у погодно време, годину дана од смрти супруге, а као извршиоца тестаamenta означио је ГГ, градског школског надзорника. Тестатор је навео да после исплате тачно опредељених новчаних износа од новца добијеног продајом куће, извршилац тестаamenta ће образовати фонд при ... школи, из кога ће се сваке године издржавати по један сиромашан ученик и о Видовдану давати књиге добрим ђацима. Одређен је назив „Фонд ВВ бившег учитеља ОШ ...“, као и да се из тог фонда може трошити само интерес. Закључком Среског суда у Крагујевцу О 1746/48 од 08.04.1949. године предметна кућа као заоставштина пок.ВВ је на основу тестаamenta, као легат уручена Основној школи у Након смрти ВВ, његова супруга је склопила договор са родитељима тужиоца да је они издржавају, а да она њима за узврат остави кућу. ББ је кућу у Крагујевцу (није одређено тачно која кућа) тестаментом оставила сада покојном ДД, чији је законски наследник овде тужилац. Спорна непокретност је у листу непокретности .. к.о. Крагујевац 3, уписана као зграда број 1, на к.п. бр. .. к.о. Крагујевац 3, површине 49 м2, са правом својине Републике Србије, а као корисник је означен Град Крагујевац.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев да се утврди да тужилац као сукцесор тестаменталог наследника пок. ББ има право својине на предметној непокретности и да закључак Среског суда у Крагујевцу О 1746/48 не производи правно дејство и за то дали разлоге које као правилне и потпуне прихвата и овај суд, због чега нису основани наводи у ревизији тужиоца о погрешној примени материјалног права.

Према параграфу 424. Српског грађанског законика, тестаменат, завештање или последња воља јесте таква наредба, којом ко на случај смрти расположење чини о свему имању или само о чести једној имања свога. Параграфом 449. је прописано да сваки

тестамент ваља у овом смислу узети, као што гласи. Зато речи и изразе ваља онако узимати, као што је завештаоцу узимати у обичају било, тј. као што се онде узима, где је прављен тестаменат.

Исто је прописано и сада важећим Законом о наслеђивању у одредби чл.78 да је завештање једнострано, лична и увек опозива изјава воље за то способног лица којом оно распоређује своју имовину за случај смрти, у законом одређеном облику, те да се сходно чл.135 став 1. завештање треба тумачити према правој намери завештаоца.

Одредбом члана 20. став 1. Закона о основама својинскоправних односа прописано је да се право својине стиче по самом закону, на основу правног посла и наслеђивањем.

Имајући у виду да тужилац поднетом тужбом тражи утврђење права својине на предметној непокретности – кући, као сукцесор тестаменталног наследника покојне ББ, правилно су нижестепени судови закључили да предметна кућа којом је покојни ВВ располагао тестаментом, у коме је изражена његова последња воља сходно тада важећем параграфу 424. и 449. СГЗ, није могла да чини заоставштину његове супруге ББ јер је иста према тестаменту стекла само право удовичког уживања – личну службеност, али не и право својине на кући. Стога, ББ предметну непокретност није могла завештати, односно на било који начин с њом располагати, јер на њој није стекла право својине већ искључиво право уживања. Како нико не може на другом пренети више права него што и сам има, то ни пок. ББ није могла пренети право својине на спорној непокретности правном претходнику тужиоца. Такође, у свом завештању покојна ББ наводи да је оцу тужиоца завештала кућу у Крагујевцу, не наводећи ближе идентификационе податке о тој кући, а тужилац сходно одредби члана 231. ЗПП није доказао да се ради о предметној непокретности, односно непокретности на којој тражи утврђење права својине у овом поступку, те нема места примени одредбе чл.20 став 1. Закона о основама својинско правних односа. Такође, како завештање пок. ВВ пуноважно, то производи правно дејство и Закључак Среског суда у Крагујевцу О 1746/48, којим је предметна непокретност као легат уручена Основној школи у

Насупрот ревизијским наводима, према садржини завештања пок. ВВ воља тестатора је била да његова супруга има само удовичко плодоуживање на кући уз ограничење у праву да ништа не сме да отуђи, задужи или прода, те стога није стекла својину на предметној кући нити је истом могла располагати у корист правног претходника тужиоца, а у прилог чега говори и чињеница да је након смрти ББ обустављен поступак расправљања њене заоставштине услед непостојања имовине.

Како се осталим наводима ревизије кроз указивање на погрешну примену материјалног права заправо оспорава правилност утврђеног чињеничног стања, са којих разлога се ревизија не може изјавити, исти су оцењени као неосновани и без утицаја на другачије одлучивање у овој правној ствари.

На основу члана 414. Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранка Дражић с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**